

Nowosad-Bakalarczyk, Marta

"Współczesne modlitewniki w oczach językoznawcy. Studium genologiczne",
Maria Wojtak, Tarnów 2011 : [recenzja]

Etnolingwistyka 23, 293

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

rzeszowskiej. Rozdział *Wokół nazewnictwa Rzeszowa i okolic* dotyczy dawnego i współczesnego nazewnictwa Rzeszowa. Problematyka onomastyczna została podjęta w artykułach: Urszuli Gajewskiej, Małgorzaty Kułakowskiej, Agnieszki Myszk, Piotra Wisza, Ewy Błachowicz, Jadwigi Lizak, Ewy Oronowicz-Kidy. W rozdziale *O języku rzeszowskiej młodzieży* zamieszczono tekst Mirosławy Ampel-Rudolf *Przezviska studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego*. Ostatni rozdział, zatytułowany *Życie literackie Rzeszowa*, obejmuje dziewięć artykułów, z których siedem dotyczy twórczości poetów i prozaików związanych z Rzeszowszczyzną: Agaty Paliwody, Anny Jamrozek-Sowy, Anny Wal, Kazimierza Nowosielskiego, Alicji Jakubowskiej-Ożóg, Stanisława Ożoga oraz Jana Wolskiego. O życiu literackim w Rzeszowie po 1989 roku pisze Zenon Ożóg, a emocje w tekstach piosenek zespołu „Pectus” analizuje Justyna Gąsawska.

AB

Wojtak Maria, *Współczesne modlitewniki w oczach językoznawcy. Studium genologiczne*, Tarnów: Wydawnictwo Biblos, 2011, 286 s. [t. 9. z serii „Teolingwistyka”, red. Wiesław Przyczyna].

Monografia, poświęcona charakterystyce modlitewników w perspektywie genologicznej, zbudowana jest z pięciu rozdziałów. W pierwszym z nich pokazano modlitewnik jako gatunkową formę dyskursu religijnego. W kolejnych czterech dokonano analizy konkretnych modlitewników reprezentujących określone warianty wzorca gatunkowego. Punkt wyjścia stanowią klasyczne modlitewniki (wybrane książeczki do nabożeństwa) realizujące wzorce kanoniczne, następnie analizowane są bliskie tradycji modlitewniki sprofilowane funkcjonalnie i poddane procesom alternacji, a w kolejności nieco bardziej skomplikowane formy przekształceń wzorca kanonicznego – modlitewniki w formie antologii. W rozdziale czwartym pokazano modlitewniki nowe, interpretowane jako okazy gatunku, które nie przekraczając granicy dyskursu religijnego i nie tracąc tożsamości gatunkowej, przekształcają klasyczną formę w znaczącym stopniu i w sposób indywidualny. Zamykający analizy rozdział piąty dotyczy modlitewników przekraczających granice dyskursu religijnego, nadających religijną perspektywę życiu wybranych grup społecznych (służb mundurowych), hybrydalnych, stanowiących rezultat mariażu modlitewnika tradycyjnego ze śpiewnikiem i będących równocześnie modlitewnikami sprofilowanymi regulaminowo. Dopewnieniem opisu jest prezentacja modlitewnika wchłoniętego przez inny gatunek.

MNB

Z lubelskich badań nad Słowiańszczyzną Wschodnią, red. Dagmara Nowacka, Maria Borciuch, Albert Nowacki, Mateusz Jastrzębski, Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010, 343 s.

Tom został przygotowany przez uczniów i współpracowników Profesora Michała Łesiowa z intencją uczczenia osiemdziesiątej rocznicy jego urodzin. Publikacja tematycznie związana jest z kręgiem badań sławistycznych (ukrainistycznych, także z zakresu językoznawstwa białoruskiego, rosyjskiego i polskiego); stanowi ją zbiór szkiców 29 autorów reprezentujących głównie lubelskie środowisko sławistyczne skupione wokół ośrodków uniwersyteckich KUL i UMCS, zawiera również teksty przyjaciół Jubilata z innych ośrodków naukowych w Polsce i za granicą. Książka składa się z czterech części – pierwsza stanowi prezentację zainteresowań badawczych Michała Łesiowa, w szczególności studiów nad kulturą religijną i jej przejawami w języku, zawiera także wywiad z Jubilatą, w którym wspomina on swoją drogę naukową, dzieli się życiowymi doświadczeniami i refleksjami. Druga część tomu poświęcona jest zagadnieniom językoznawczym – studiom dialektologicznym i onomastycznym, także etnolingwistycznym oraz problemom współczesnego języka ukraińskiego. Część trzecia zawiera studia z dziedziny kultury (zwłaszcza polsko-ukraińskiego